

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego¹ dyrektor szkoły powinien zmodyfikować plan nadzoru pedagogicznego, uwzględniając dodany kierunek realizacji polityki oświatowej państwa. Proponujemy kierunek ósmy czyli *Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.*

Nawet jeśli kierunek ten nie będzie opisany w nowych kierunkach polityki oświatowej państwa obowiązujących w roku szkolnym 2022/2023 to może warto zaplanować w planie nadzoru kontrolę w obszarze pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym. W związku z tym na spotkaniu sieci dyrektorów postanowiliśmy u opracować przykładowy zapis w aneksie do planu nadzoru pedagogicznego oraz narzędzia kontroli realizacji tego kierunku.

Zdecydowaliśmy przyporządkować kontrolę realizacji tego kierunku polityki oświatowej państwa do działań dyrektora przedszkola lub szkoły prowadzonych w celu oceny przebiegu procesów kształcenia i wychowania w przedszkolu lub szkole. Zgodnie z § 23. Ustęp 3 punkt 2² kontrolę zaplanowano w następujący sposób:

¹ a) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. Poz. 1658)

b) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 23 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2019 r. Poz. 1627)

c) Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 września 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).

² 3. Plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

2) tematykę i terminy przeprowadzania kontroli, o której mowa w § 22 ust. 1 pkt 2;

Tabela nr 1. Plan kontroli.

Przedmiot kontroli	Cele kontroli	Harmonogram		
		Działania - metody kontroli	Odpowiedzialny	Termin
Ósmy kierunek polityki oświatowej państwa: Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.	Określenie metod stosowanych przez nauczyciela w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania (posługiwania się) języka polskiego jako języka obcego oraz analiza trafności zastosowanych metod i form pracy w kontekście realizacji zakładanych celów. Obserwacja stopnia opanowania wiedzy i umiejętności uczniów z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania (posługiwania się) języka polskiego jako języka obcego,	Wywiad z nauczycielem. Obserwacja tradycyjna _ doradczo-doskonająca. Obserwacja diagnozująca.	Dyrektor / wicedyrektor	V- VI 2022

1. Kwestionariusz wywiadu z nauczycielem.

Cel: określenie metod stosowanych przez nauczyciela w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania (posługiwania się) języka polskiego jako języka obcego podczas zajęć wychowawczo-dydaktycznych i zajęć indywidualnych/dowolnych – zabawy swobodne.

Pytania kierowane do nauczycielki /nauczyciela	Uzyskane informacje	Uwagi
Jakie metody stosuje Pani/Pan w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym?		
Jakie formy stosuje Pani/Pan w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym?		

W jaki sposób Pani/Pan dostosowuje środki dydaktyczne w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym?		
W jaki sposób Pani/Pan dokonuje ewaluacji trafności stosowanych form i metod pracy?		
Czy/ w jaki sposób korzysta Pani/Pan z potencjału grupy (obecność dzieci mówiących w tym samym języku co uczniowie z doświadczeniem migracyjnym)?		
Czy Pani/Pan dostrzega empatyczne zachowania uczniów polskich wobec uczniów z doświadczeniem migracyjnym?		
Jeśli tak, to w jaki sposób się to przejawia? Jak na to Pani/Pan reaguje?		
W jaki sposób Pani/Pan organizuje współpracę z rodzicami szczególnie w zakresie wykorzystania informacji zwrotnej w dalszej pracy z uczniami?		

2. Kwestionariusz obserwacji tradycyjnej doradczo-doskonaląca.

Cel: obserwacja metod stosowanych przez nauczyciela w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania (posługiwania się) języka polskiego jako języka obcego – określenie trafności zastosowanych metod i form pracy w kontekście realizacji zakładanych celów.

Pytania ukierunkowujące prowadzoną obserwację	Uzyskane informacje	Uwagi
Jakie metody w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym stosuje nauczyciel podczas zajęć wychowawczo-dydaktycznych?		
Jakie formy w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym stosuje nauczyciel podczas zajęć wychowawczo-dydaktycznych?		
W jaki sposób nauczyciel dostosowuje środki dydaktyczne w pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym podczas zajęć wychowawczo-dydaktycznych?		
W jaki sposób nauczyciel korzysta z potencjału grupy (obecność uczniów mówiących w tym samym języku co uczniowie z doświadczeniem migracyjnym)		
Czy nauczyciel dostrzega empatyczne zachowania uczniów polskich wobec uczniów z doświadczeniem migracyjnym? Jeśli tak, to jak na to reaguje?		
Czy a jeśli tak to w jaki sposób nauczyciel modyfikował stosowane metody i formy pracy?		

3. Kwestionariusz obserwacji diagnozującej.

Cel:

- a) obserwacja stopnia opanowania wiedzy i umiejętności uczniów z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania (posługiwania się) języka polskiego jako języka obcego,
- b) analiza trafności zastosowanych metod i form pracy w kontekście realizacji zakładanych celów.

Pytania ukierunkowujące prowadzoną obserwację	TAK	NIE	Uwagi
Czy dzieci podczas zajęć wychowawczo-dydaktycznych (zajęć indywidualnych/dowolnych – zabawy swobodne) opanowały zakładane przez nauczyciela wiedzę i umiejętności ?			Jeśli tak to w jakim stopniu? Jeśli nie to jaki? Co mogło być przyczyną?
Czy uczniowie z doświadczeniem migracyjnym porozumiewają się w języku polskim?			W jakim stopniu dzieci z doświadczeniem migracyjnym porozumiewają się w języku polskim?
Czy uczniowie polskie zachowują się empatycznie wobec uczniów z doświadczeniem migracyjnym?			Jeśli tak to w jakich okolicznościach? Jeśli nie w jakich okolicznościach? Co mogło być przyczyną braku takich zachowań?
Czy zastosowane metody i formy pracy umożliwiły uczniom opanowanie zakładanych celów?			Czy opanowanie przez dzieci zakładanych celów wynika między innymi z adekwatności zastosowanych metody i formy pracy.
Czy uczniowie rozumieją polecenia?			
Czy uczniowie odpowiadają na zadawane pytania?			
Czy uczniowie podejmuje rozmowę z własnej inicjatywy – zgłasza się do odpowiedzi?			
Czy uczniowie są aktywni w czasie zajęć? (uwaga, zainteresowanie)			
Czy podporządkowuje się regułom obowiązującym w szkole?			

Efektem przeprowadzonej kontroli powinny być sformułowane wnioski odnoszące się do celów stawianych zastosowanym metodom kontroli –wywiad z nauczycielem, obserwacja tradycyjna (doradczo-doskonająca) i diagnozująca oraz planowanie realizacji działań wynikających z sformułowanych wniosków. Można w tym celu skorzystać z przykładowej tabeli.

Tabela 2. Planowanie działań wynikających z przeprowadzonej kontroli.

Wniosek	Rekomendacja	Działanie	Kto realizuje?	Kiedy?	Uwagi o realizacji (efekty)